

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/42/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3718202484
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3718202484.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyho a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému J. S., trvale bytom T. XX, o zaplatenie 4.113,32 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 26. novembra 2018, č.k. 5Csp/85/2018-71, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd vo zvyšku žalobu zamietol, a v závislom výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanému **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.113,32 eur, úrok 215,65 eur, úrok z omeškania 3,29 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 4.472,46 eur od 31.7.2018 do 7.8.2018, z nezaplatennej istiny 4.174,96 eur od 8.8.2018 do 9.8.2018, z nezaplatennej istiny 4.113,32 eur od 10.8.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 215,65 eur od 31.7.2018 do zaplatenia a nezaplatené poplatky za poistenie 65,58 eur, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, druhým výrokom vo zvyšku žalobu zamietol a tretím výrokom priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu istinu 4.113,32 eur, vyčíslený úrok 215,65 eur, vyčíslený úrok z omeškania 3,29 eur, úrok 15,90 % ročne z nezaplatennej istiny 4.472,46 eur od 31.07.2018 do 07.08.2018, zo sumy 4.174,96 eur od 08.08.2018 do 09.08.2018 a zo sumy 4.113,32 eur od 10.08.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 4.472,46 eur od 31.07.2018 do 07.08.2018, zo sumy 4.174,96 eur od 08.08.2018 do 09.08.2018 a zo sumy 4.113,32 eur od 10.08.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 215,65 eur od 31.07.2018 do zaplatenia a sumu 35,58 eur titulom nezaplatených poplatkov za poistenie. Z vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne za preukázané, že v predmetnej právnej veci dňa 06.12.2013 uzavrel žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník úverovú zmluvu, ktorou vznikol medzi stranami sporu právny vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka v spojení s § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluvou sa žalobca v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti zaviazal poskytnúť žalovanému ako fyzickej osobe, nepodnikateľovi, peňažné prostriedky a žalovaný sa tieto zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach. V prejednávanej veci konštatoval súd, že jednoznačne sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať i ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tiež mal súd za preukázané, že žalovaný úver riadne čerpal, avšak porušil svoju povinnosť splátky úveru riadne a včas uhrádzať, a preto žalobca využil svoje zákonné oprávnenie a po predchádzajúcich upozorneniach

vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 30.07.2018. Nakoľko bolo preukázané, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške istiny 6.000 eur, pričom do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru uhradil žalovaný na istinu sumu 1.527,54 eur a po vyhlásení zosplatnenia sumu 359,14 eur, teda celkom 1.886,68 eur, žalobcovi vznikol nárok na rozdiel poskytnutej a uhradenej istiny, t.j. sumy 4.113,32 eur, na ktorú zaplataenie súd žalovaného predmetným rozsudkom zaviazal. Zároveň z vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne za preukázané, že do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (30.07.2018) žalovaný dlhoval žalobcovi na zmluvných úrokoch sumu 215,65 eur a na úrokoch z omeškania sumu 3,29 eur, na ktoré rovnako súd žalovaného zaviazal, aby tieto žalobcovi zaplatil. Žalovaný tým, že nezaplatil úver riadne a včas, čím nedodržiaval platobnú disciplínu, dostal sa do omeškania a žalobcovi vznikol v zmysle § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. aj nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy nezaplatenej istiny ako i zo sumy nezaplatených úrokov odo dňa 31.07.2018, teda odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, až do zaplataenia. Súd priznal žalobcovi i sumu 65,58 eur titulom nezaplatených poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver, na ktorom poistení sa žalovaný so žalobcom dohodli a ktoré poistné bolo súčasťou úverovej zmluvy, pričom z výpisu poistenia bolo preukázané, že táto suma je tvorená poplatkom za poistenie 3,72 eur za mesiac november 2017 a poplatkom 7 x 4,98 eur za mesiace december 2017 až jún 2018. V časti o zaplataenie úroku 15,90 % ročne z nezaplatenej istiny 4.472,46 eur od 31.07.2018 do 07.08.2018, zo sumy 4.174,96 eur od 08.08.2018 do 09.08.2018 a zo sumy 4.113,32 eur od 10.08.2018 do zaplataenia, súd žalobu zamietol, nakoľko nárok na zmluvný úrok v čase po zosplatnení úveru, t.j. od 31.07.2018, nepovažoval za dôvodný. Riadny úrok bol v zmluve dohodnutý medzi stranami sporu do konečnej splatnosti úveru. V danom prípade došlo k splatnosti celej dlžnej sumy ku dňu 30.07.2018. Pokiaľ žalovaný neuhradil dlžnú sumu tak ako sa zmluvne zaviazal, vzniká žalobcovi po splatnosti úveru voči nemu už iba nárok na zaplataenie úroku z omeškania. Od splatnosti úveru je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženi, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi stranami sporu (viď uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14, uznesenie NS SR sp. zn. 4Obo 143/98). Hoci žalobca mal neúspech v nepatrnej časti (nepriзнание zmluvného úroku z istiny po zosplatnení), súd mu priznal náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP v rozsahu 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v zamietajúcej výrokovej časti. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považoval za nesprávny a odôvodnil odvolanie tým, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že nárok na zaplataenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal na ust. § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka i komentár IURA Edition. Pri omeškani s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania. Úprava úroku z omeškania, ako aj úroku z úveru je podporná, a preto je rozhodujúce, ako sa strany dohodli v zmluve. Tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá podľa žalobcu oporu v právnych predpisoch. Žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017. Obsahom záväzku dlžníka z úveru je nielen vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, úver, ale aj úroky. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškani. V zmysle § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškani s vrátením viac než dvoch splátok, alebo jednej splátky po dobu dlhšie ako 3 mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Ďalej poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/193/2017-88 zo dňa 07.12.2017, ako aj na ďalšie rozhodnutia súdov. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Rozhodovacia prax a aj odborná literatúra je jednotná v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky alebo úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej istiny. Pokiaľ sú dohodnuté úroky odmenou za používanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškani s platením istiny a na rozdiel od dohodnutého úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keby neboli zmluvne dohodnuté tak, ako vyplýva z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Využitie práva veriteľa na zosplatnenie mení len splatnosť úveru, t.j. peňaží, nie ich cenu vyjadrenú v úroku a nemôže samo o sebe veriteľovi privodiť zhoršenie jeho práv. Zmluvné úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je

povinný ich platiť od okamihu reálneho poskytnutia peňazí až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na rozdiel od toho úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie so splatením istiny a veriteľ ich môže požadovať i keď neboli dojednané. Pritom platí, že môžu existovať popri sebe. Poukázal tiež na návrh zákona č. 106/2014 Z.z., ktorým sa v roku 2013 mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, pričom sa ním navrhovalo doplnenie ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, kde sa mala pripojiť veta, že úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Takáto navrhovaná úprava však nebola prijatá, a preto uvedený zákon č. 106/2014 Z.z. a ani iná zákonná novelizácia alebo iné obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu neobsahujú. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a vyhovel žalobe žalobcu aj v rozsahu nároku na zmluvný úrok po zosplatnení a zaviazal žalovaného na úhradu dlžnej sumy do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň si uplatnil aj náhradu trov konania.

3. K podanému odvolaniu sa písomne žalovaný nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výroku druhom, ktorým súd vo zvyšku žalobu zamietol, a v závislom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd žalobe žalobcu sčasti vyhovel, odvolaním napadnutý nebol, preto je rozsudok súdu prvej inštancie v tomto výroku právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

6. Podaným odvolaním žalobca napadol výrok, ktorým súd vo zvyšku žalobu zamietol. Žiadal teda podaným odvolaním priznať mu i uplatnený nárok na úrok vo výške 15,90 % ročne z nezaplatenej istiny 4.472,46 eur od 31.07.2018 do 07.08.2018, zo sumy 4.147,96 eur od 08.08.2018 do 09.08.2018 a zo sumy 4.113,32 eur od 10.08.2018 do zaplattenia, teda žiadal priznať i úrok po zosplatnení úveru.

7. V danej veci bola medzi žalobcom a žalovaným dňa 06.12.2013 uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 6.000 eur. Úver sa žalovaný zaviazal zaplatiť v mesačných splátkach v počte 120 po 100,52 eur. Žalobca po predchádzajúcich upozneniach vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 30.07.2018. Pokiaľ ide o otázku nároku veriteľa na úrok z poskytnutého úveru za čas po jeho zosplatnení (teda zmluvný úrok vo výške 15,90 % ročne zo sumy istiny úveru od 31.07.2018 do zaplattenia), odvolací súd, opierajúc sa o už konštantnú judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod sa odkloniť, sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť úroky z omeškania.

8. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti, na ktorého odôvodnenie odvolací súd v podrobnostiach odkazuje, sa žiada doplniť, že závery Najvyššieho súdu SR, obsiahnuté v rozhodnutí R 59/1998 (sp. zn. 4Cbo/143/98) boli prijaté i v potvrdzujúcom rozhodnutí Krajského súdu Prešov č.k. 29C/131/2011-127 zo dňa 23.11.2011, ktoré závery súdov napokon akceptoval i Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.9.2012. K záveru súdov, že „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru,“ Ústavný súd SR nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

9. Odvolací súd sa plne stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že zosplatnenie ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah. Je potrebné zohľadniť skutočnosť, že zmluvné úroky a úroky z omeškania sú síce obe príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je potrebné ich odlišovať. Zmluvné úroky sú odmenou (cenou) za užívanie istiny a úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovenú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dojednané. V prípade predčasného a mimoriadneho zosplatnenia úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa (na základe

slobodnej voľby veriteľa) dôjde k zmene pôvodne dohodnutého úverového vzťahu. V dôsledku takéhoto jednostranného úkonu veriteľa vznikne mu nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru, t.j. veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a obmedzenie možnosti produkovať zisk. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak, s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Na základe uvedeného preto treba prijať zhodný záver so súdom prvej inštancie, že žalobcovi nepatrí za obdobie nasledujúce po zosplatnení nárok na zmluvný úrok.

10. Vzhľadom na to, že odvolacie námietky žalobcu neboli dôvodné, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku druhom, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol, a vo výroku o trovách konania (ako závislom výroku) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

11. V odvolacom konaní mal plný úspech žalovaný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V konaní mu však žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd vyslovil, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu v pomere hlasov 2 : 1. Odlišné stanovisko sudcu Ivana Kubínyho k rozhodnutiu o nároku veriteľa na úrok z úveru za obdobie po jeho splatnosti:

1. Presvedčivosť argumentácie uvedenej v odvolaní ma primäla prehodnotiť otázku danosti práva veriteľa z úverovej zmluvy (§ 497 a nasl. Obch. zák.) na úrok z úveru za obdobie po jeho splatnosti. V doterajšej rozhodovacej praxi som zastával názor, že právna úprava úveru nepriznáva veriteľovi právo na úrok z úveru za obdobie po jeho splatnosti (riadnej, či predčasnej). Súčasne som mal zato, že okrem úroku z omeškania nie je s dlžníkovou dispozíciou s nevrátenou istinou úveru spojený žiaden ďalší nárok veriteľa. Východiskom môjho názoru bolo rozhodnutie Najvyššieho súdu SR (NS SR) sp. zn. 4 Obo 143/98. Toto rozhodnutie som považoval a naďalej považujem za ustálenú rozhodovaciu prax, ako bola vymedzená v rozhodnutí NS SR 3Cdo 6/2017.

2. Všeobecne prijímaným východiskom je, že zákonná právna úprava úveru § 497 a nasl. Obchodného zákonníka neobsahuje výslovné určenie, dokedy veriteľovi patria úroky z úveru. Mám zato, že táto otázka je primárne vecou dohody účastníkov zmluvy a takáto dohoda môže založiť právo veriteľa na úroky z úveru aj za obdobie omeškania so splácaním istiny úveru. To v zásade aj v spotrebiteľskom vzťahu.

3. Pokiaľ niet dohody, podľa ktorej by veriteľovi patril úrok z úveru aj za čas omeškania s jeho splácaním, samotná zákonná úprava zmluvy o úvere (§ 497 a nasl. Obch. zák.) toto právo podľa môjho názoru nezakladá. Pokiaľ totiž účastníci úverovej zmluvy nedohodnú inak, určuje splatnosť úroku ust. § 503 ods. 1 a 2 Obch. zák. tak, že úrok je splatný spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté prostriedky. Pretože splatnosť záväzku nemôže predchádzať jeho vzniku, nemôže po splatnosti úroku právo naň ďalej vzniknúť. Z toho vyplýva, že zákon (Obchodný zákonník) právo na úrok z úveru po splatnosti úveru nezakladá.

4. Pri závere o neexistencii zákonného práva na úrok z úveru za čas omeškania s jeho vrátením však nie je namieste odkazovať na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012. V tomto rozhodnutí bolo výslovne uvedené, že Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne

názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Otázkou správnosti záveru všeobecných súdov o neexistencii zákonného nároku na úrok z omeškaného úveru preto Ústavný súd v uvedenom rozhodnutí neposudzoval. V rozhodnutí sa zaoberal náležitosťami odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov z hľadiska práva na spravodlivý proces.

5. Záver o neexistencii zákonného nároku na úrok z omeškaného úveru však vyžaduje poskytnúť odpoveď na zásadnú námietku žalobcu, spočívajúcu v tom, že uvedený výklad spája s omeškaním dlžníka, teda s porušením práva, výhodnejšie postavenie dlžníka, ako mal pred porušením povinnosti splácať úver včas. Toto zvýhodnenie spočíva v nižšej sadzbe úroku z omeškania oproti sadzbe úroku z úveru. Takýto dôsledok porušenia práva je skutočne v rozpore so základnými právnymi princípmi a nemôže obstať ani v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu.

6. Ani v prípade neexistencie zákonného nároku na úrok z omeškaného úveru však nebude postavenie omeškajúceho sa dlžníka výhodnejšie, ako postavenie dlžníka, ktorý riadne plní. Splatnosťou úveru zanikne právo dlžníka disponovať poskytnutou istinou. Odpadne právny dôvod tejto dispozície. Dôsledkom odpadnutia právneho dôvodu dispozície istinou úveru bude vznik bezdôvodného obohatenia na strane dlžníka, ktorý drží poskytnuté peňažné prostriedky neoprávnene (§ 451 ods. 2 OZ). Výška takéhoto bezdôvodného obohatenia bude zodpovedať cene nevrátenej istiny, teda v zásade úroku, ktorý by dlžník za tieto peniaze platil, pokiaľ by si ich formou úveru požičal. Pre úplnosť je potrebné doplniť, že takto vzniknuté bezdôvodné obohatenie nie je kryté úrokom z omeškania, pretože ten kryje len náhradu škody (§ 519 OZ). Právo veriteľa na úrok z omeškania z dlžnej istiny úveru bude existovať popri práve veriteľa na vydanie uvedeného bezdôvodného obohatenia.

7. Pokiaľ v posudzovanom prípade vychádzal súd zo záveru, že zákonný nárok na úrok z omeškaného úveru nie je daný, bolo potrebné uplatnený nárok na peňažné plnenie spojené s dlžníkovou držbou peňazí po splatnosti úveru právne posúdiť ako bezdôvodné obohatenie. O takomto nároku bolo potrebné a možné rozhodnúť aj bez zmeny žaloby, pretože sa jedná len o zmenu právneho posúdenia (NS ČR 25 Cdo 1934/2001, 33Odo 1310/2004).

8. Na základe uvedeného nesúhlasím s prijatým väčšinovým rozhodnutím. V posudzovanom prípade súd vec neúplne právne posúdil, keď uplatnený nárok na peňažné plnenie spojené s dlžníkovou držbou peňazí po splatnosti úveru právne neposúdil v konečnom dôsledku ako bezdôvodné obohatenie.

V Trenčíne dňa 22. augusta 2019

Mgr. Ivan Kubíny

člen senátu

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).